

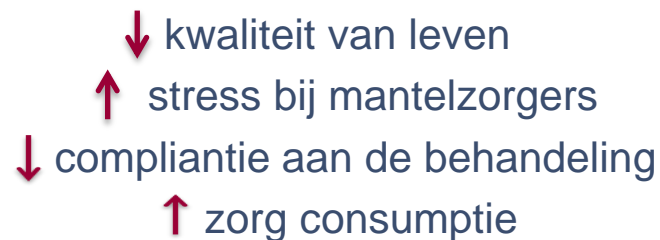

CALM:
MANAGING **C**ANCER **A**ND **L**LIVING
MEANINGFULLY

FROUKJE DE VRIES
EMMA HAFKAMP

WAAROM CALM?

Ongeveer 25% van de oncologische patiënten in de **palliatieve fase** ontwikkelt een depressie of aanpassingsstoornis.

CALM is een nieuwe, **wetenschappelijk onderbouwde** behandeling voor een groep patiënten waar nog **weinig therapieën** voor beschikbaar zijn in Nederland.

INHOUD WORKSHOP

1. RATIONALE
2. CALM INHOUD
3. CALM PROCES
4. EVIDENTIE
5. PRAKTIJK

1 RATIONALE

GEBASEERD OP 3 THEORETISCHE GRONDEN

- Existentiële theorie
- Relationale theorie
- Hechting theorie

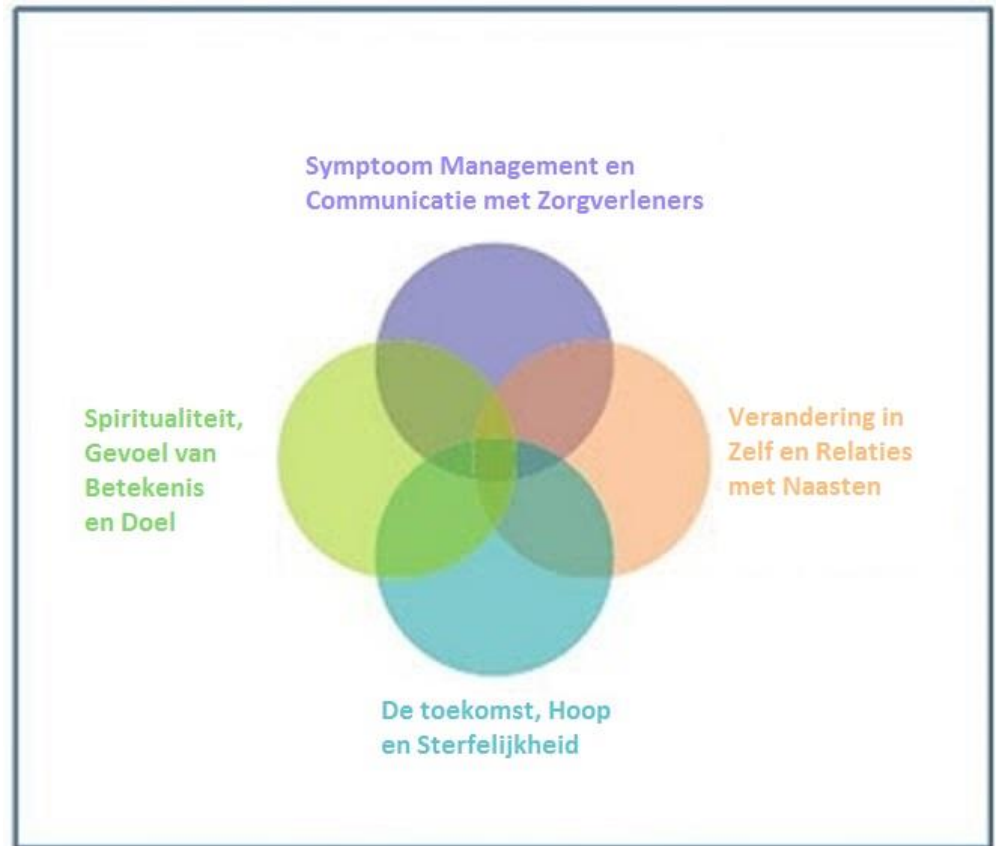

2 CALM INHOUD

STRUCTUUR VAN CALM

- Volwassenen met uitgezaaide kanker
- 3-6 individuele sessies
- 45-60 minuten per sessie
- Verspreid over 3-6 maanden
- Betrekken van een naaste

- 4 domeinen
- Alle domeinen komen aan bod
- Variëteit; behandeling op maat
- Onderling verbonden

2 CALM INHOUD

Doel vragenlijsten: onderzoek én therapeutische werking

Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9)

Depressieve klachten

Death and Dying Distress Scale (DADDS)

Doodsangst

Experiences in Close Relationships
Inventory Modified Short Term Version
(ECR-M16)

Hechtingstijl (2 dimensies: angstige en
vermijdende hechtingstijl)

Quality of Life at the End of Life-Cancer
Scale (QUAL-EC)

Kwaliteit van leven:

- impact van klachten
- voorbereiding op laatste levensfase
- relatie met zorgverleners
- gevoel van voldoening

DOMEIN 1: SYMPTOOM MANAGEMENT EN COMMUNICATIE MET ZORGVERLENERS

Onderwerp

Ziekte begrijpen en omgaan met symptomen

Medische beslissingen

Samenwerking met zorgverleners

Voorbeeldvragen

Welke klachten heeft u als gevolg van uw ziekte?

Wat is voor u belangrijk bij het nemen van deze beslissing?

Wat kan u helpen om de samenwerking te verbeteren?

DOMEIN 2: VERANDERING IN ZELF EN RELATIES MET NAASTEN

Inhoud:

- Veranderingen in zelfbeeld en persoonlijke identiteit
- Veranderingen in de primaire relaties
- Het steunen van gezin

Voorbeeldvragen:

Wat vindt u van uzelf nu u ziek bent?

Op welke manier is de relatie tussen u en uw naasten veranderd?

Wat heeft u nodig om over uw ziekte te vertellen aan uw kinderen?

DOMEIN 3: SPIRITUALITEIT, GEVOEL VAN BETEKENIS EN DOEL

Inhoud:

- Persoonlijk levensverhaal (voorheen en nu)
- Betekenis van de ziekte
- Prioriteiten en doelen

Voorbeeldvragen:

Wat zijn belangrijke (levens)waarden voor u?

Wat vindt u van uw ziekte?

Wat is voor u belangrijk in deze laatste levensfase?

DOMEIN 4: DE TOEKOMST, HOOP EN STERFELIJKHEID

Inhoud:

- Mogelijke angsten over dood en sterven
- Balans tussen leven en sterven
- Organisatie van zorg en levenseinde, en activiteiten die voorbereiden op de dood

Voorbeeldvragen:

Onderwerpen zoals de dood en sterven kunnen angsten oproepen. Hoe is dat bij u?

Wat heeft u nodig om (meer) aandacht te besteden aan het leven / het sterven?

Hoe hoopt u dat uw levenseinde eruit komt te zien? En wat vreest u?

3 CALM: HET THERAPEUTISCH PROCES

Therapeutische relatie

Hechting

Mentaliseren

Emotieregulatie

“Double awareness”

4 EVIDENTIE

CALM trials:

- Rodin, G., et al. (2018). Managing Cancer And Living Meaningfully (CALM): A randomised controlled trial of a psychological intervention for patients with advanced cancer. Journal of Clinical Oncology.

Resultaten: CALM effectiever in verminderen van depressieve symptomen en verbeteren van kwaliteit van leven dan 'gewoonlijke zorg'.

- Duitsland → RCT status: analyse van resultaten.
- Italië → RCT status: inclusiefase.

CALM kwalitatief onderzoek:

- Nissim, R., et al. (2011). Managing Cancer and Living Meaningfully (CALM): A qualitative study of a brief individual psychotherapy for individuals with advanced cancer.

Resultaten: herkenning van 5 thema's, namelijk (1) veilige plek, (2) kunnen praten over de dood en sterven, (3) assistentie bij ziekte en zorgsysteem, (4) vermindering relationele spanning, en (5) gezien worden als een geheel persoon.

5 PRAKTIJK

IMPLEMENTATIE

- Pilot onderzoek in AVL (haalbaarheid in Nederland)
- Plan voor implementatie studie
- Trainen van hulpverleners: workshops en supervisie
- Interesse? → e.hafkamp@nki.nl

5 PRAKTIJK

VOORWAARDEN OM TE WERKEN ALS CALM THERAPEUT

- Mogelijke CALM therapeuten: psychiaters, psychologen, maatschappelijk werkers, geestelijk verzorgers, verpleegkundigen
- Vorbereiding: tenminste 1 workshop volgen (van een dag)* en tenminste 2 patiënten onder supervisie behandelen met CALM
- * zie: <http://gippecc.org/events/>
- Blijvende supervisie

'Calm after the storm'